



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 262/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Dudíša a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Mgr. Mariánom Kropajom, PhD., Mudroňova 7356/51, Piešťany, proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 7 C 297/2014 zo 14. júna 2018, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6 Co 137/2019 z 25. novembra 2020, uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo 11/2022 z 13. decembra 2022 a postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 30. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“), napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) a napadnutým uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, ako aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku. Sťažovateľ navrhuje zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie. Súčasne požaduje priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 5 000 eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol stranou v napadnutom konaní vedenom okresným súdom v procesnom postavení žalovaného, proti ktorému sa žalobca domáhal zaplataenia sumy z titulu porušenia zmluvnej povinnosti z kúpnej zmluvy z dôvodu, že sťažovateľ neuhradil kúpnu cenu za dodávku sena. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 834 eur s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol. Kúpnu zmluvu nepovažoval za spotrebiteľskú zmluvu, keďže nebolo preukázané, že došlo k individuálnej dohode zmluvných strán o cene predmetu kúpy a žalobca v rozhodnom čase už nevykonával činnosť samostatne hospodáriaceho roľníka. K dodávke sena došlo v roku 2012, pričom žaloba bola podaná 30. júna 2014, preto nedošlo k uplynutiu premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka.

3. Krajský súd rozhodnutie súdu prvej inštancie napadnutým rozsudkom potvrdil ako vecne správne a stotožnil sa s jeho odôvodnením. Na zdôraznenie vecnej správnosti v podstatnom uviedol, že záver o existencii kúpnej zmluvy vyplynul z vykonaného dokazovania, predovšetkým z výpovede svedkyne. Keďže strany nepredložili ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania po zrušení veci odvolacím súdom, dokazovanie nebolo doplnené. Okresný súd nemohol vykonať dokazovanie *ex officio*, keďže takýto postup nie je možný. Pokiaľ sťažovateľ spochybnil vierohodnosť svedkyne, potom sa sám diskvalifikoval, keďže sa nedostavil na pojednávanie, na ktorom bola vypočutá, pričom opätovné vypočutie svedkyne nenavrhol. Neuvedenie predbežného právneho posúdenia sporu okresným súdom nepovažoval za taký procesný postup, ktorým by sa znemožňovalo uskutočňovanie procesného práva strany sporu v miere dosahujúcej porušenie práva na spravodlivý proces.

4. Dovolanie podané pre existenciu vady zmätočnosti [§ 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)] a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol.

5. Najvyšší súd sa osobitne v rámci vád zmätočnosti zaoberal námietkami porušenia zásady rovnosti zbraní, nevyslovenia predbežného posúdenia veci, nesplnenia povinnosti súdu prvej inštancie oboznámiť sporové strany so spornosťou/s nespornosťou skutkových tvrdení, hodnotenia svedeckej výpovede, nedostatočného odôvodnenia meritórnych rozhodnutí, ako aj otázkou meritórneho rozhodovania odvolacieho súdu, ktoré predchádzalo rozhodovaniu o sťažnosti týkajúcej sa poplatkovej povinnosti za podané odvolanie.

6. V konkrétnostiach k námietke porušenia rovnosti zbraní najvyšší súd akcentoval, že zo spisu nevyplýva, žeby k porušeniu tohto princípu došlo, keďže zo zápisnice o pojednávaní z 31. mája 2018 vyplýva, že právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril ku skutkovým a k právnym otázkam sporu, ako aj k prednesu žalobcu, pričom po zopakovaní oboznámenia sa s listinnými dôkazmi výslovne uviedol, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd dal sťažovateľovi možnosť na uplatnenie procesných práv, ktoré však sťažovateľ nevyužil.

7. Aj keď najvyšší súd konštatoval, že okresný súd svoju povinnosť vysloviť predbežný názor na prejednávajúcu vec a oboznámiť sporové strany s tým, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a nesporné, nesplnil (§ 181 ods. 2 CSP), uvedeným spôsobom nemohlo dôjsť k takým pochybeniam, ktoré by zakladali vadu zmätočnosti odvolacieho konania, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že v priebehu konania pred okresným súdom sťažovateľ realizoval svoje procesné oprávnenia (právo vyjadriť sa k priebehu konania a vykonaným dôkazom a právo navrhnúť

dôkazy), pričom v rámci odvolacieho konania mohol uplatniť svoj vplyv na konanie a vyjadriť sa k tvrdeným porušeniam a právnemu posúdeniu sporu, pričom odvolací súd sa jeho námietkami aj zaoberal.

8. K otázke hodnotenia svedeckej výpovede najvyšší súd zdôraznil, že táto je spojená so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, pričom porušenie uvedenej zásady najvyšší súd nezistil. Námietkou vierohodnosti svedeckej výpovede sa zaoberal odvolací súd, pričom jeho úvahy dovolací súd vyhodnotil ako dostatočné a logické. Výpoveď svedkyne bola konzistentná a súladná s tvrdeniami žalobcu, pričom sťažovateľ nevyužil možnosť namietať zaujatosť svedkyne pred okresným súdom a ani možnosť ju konfrontovať. Napokon akcentoval, že dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie navrhovaných dôkazov či nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

9. K námietke nedostatočnosti odôvodnenia rozhodnutí vo veci konajúcich súdov najvyšší súd konštatoval, že z rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, ktoré tvoria jeden celok je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali a z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali a akými úvahami sa riadili. Prijaté rozhodnutia boli náležite vysvetlené, pričom navyše odvolací súd sa zaoberal všetkými podstatnými odvolacími námietkami sťažovateľa. Svoj záver o existencii ústnej kúpnej zmluvy, ktorej predmetom bola dodávka sena žalovanej istiny, vo veci konajúcej súdy náležitým spôsobom odôvodnili s poukazom na vykonané dokazovanie, a to predovšetkým svedeckú výpoveď. Záver, že v konkrétnych okolnostiach veci nejde o spotrebiteľský spor, súdy založili na odôvodnení, že v čase uzavretia zmluvy sťažovateľ už nevykonával činnosť samostatne hospodáriaceho roľníka a bola preukázaná aj individuálna dohoda zmluvných strán o cene predmetu kúpy s poukazom na svedeckú výpoveď. Deň omeškania bol pritom ustálený ako deň doručenia žaloby. Odvolací súd rovnako zdôraznil, že sťažovateľ bol v spore pasívny a neprodukoval také dôkazy, ktoré by viedli k popretiu tvrdení žalobcu, nedostatok procesnej aktivity sťažovateľa tak mal za následok jeho neúspech v spore. Námietka sťažovateľa spočívajúca v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je preto nedôvodná.

10. Napokon ani vydanie meritórneho rozhodnutia odvolacím súdom pred rozhodnutím o sťažnosti proti rozhodnutiu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok podľa najvyššieho súdu nezaložilo vadu zmätočnosti, keďže nezaplatenie súdneho poplatku nie je dôvodom na zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu, pretože nejde o chýbajúcu procesnú podmienku, ktorá by bola prekážkou pre rozhodnutie vo veci. Zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov má vlastný mechanizmus, ktorý rieši jednak situáciu, keď poplatník súdny poplatok nezaplatil, a situáciu, keď bol súdny poplatok zaplatený na základe nesprávneho rozhodnutia súdu a je potrebné ho vrátiť. Navyše meritórne prejednanie odvolania sťažovateľa odvolacím súdom bolo v jeho prospech a samotným prejednaním odvolania k žiadnej ujme na procesných právach sťažovateľa nedošlo.

11. Akcentovaním skutočnosti, že predmetom dovolacieho konania je pohľadávka v sume 1 834 eur s príslušenstvom, t. j. v sume neprevyšujúcej zákonom stanovenú hranicu majetkového cenzu obmedzujúceho prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP (*ratione valoris*), dovolanie podané podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP najvyšší súd odmietol, keďže v takýchto prípadoch § 422 CSP prípustnosť dovolania vylučuje.

## II. Argumentácia sťažovateľa

12. Sťažovateľ tvrdí, že v jeho veci došlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní účastníkov konania, keďže súdy sa jednostranne zaoberali prevažne tvrdeniami žalobcu, ale písomné dôkazy nachádzajúce sa v spise nepodrobili posúdeniu. Na nariadenom pojednávaní právny zástupca sťažovateľa vyzval okresný súd na vyslovenie predbežného názoru, čo okresný súd odmietol. Sťažovateľ tak nemohol na právny názor reagovať. Žalobca podľa jeho názoru neuniesol dôkazné bremeno, pričom konajúce súdy sa nevysporiadali s vykonaným dokazovaním. Povinnosťou súdu bolo o svojich pochybnostiach týkajúcich sa tvrdení sťažovateľa poučiť.

13. Sťažovateľ v ďalšom všeobecnou námietkou o nedostatočnosti odôvodnenia atakuje napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu. Za porušenie procesných pravidiel považuje aj postup okresného súdu, ktorý po podaní odvolania vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku, pričom proti uzneseniu súdu prvej inštancie o poplatkovej povinnosti podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej však okresný súd vôbec nerozhodol a bez rozhodnutia o nej postúpil odvolanie v merite veci apelačnému súdu. Rozhodnutím o odvolaní pred rozhodnutím o sťažnosti týkajúcej sa poplatkovej povinnosti za podané odvolanie preto došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

14. Napadnuté rozhodnutia súdov vydané v jeho veci považuje sťažovateľ za svojvoľné a nezodpovedajúce zistenému skutkovému stavu. Od ústavného súdu sťažovateľ žiada, aby si vyžiadal stanovisko Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) k porušeniu jeho práv, ktoré boli nesprávnym postupom súdov odňaté.

## III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka svojvoľnosti a arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu z dôvodov uvedených v časti II tohto uznesenia. Sťažovateľ navyše argumentuje porušením práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

16. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní

pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (m. m. IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

### **III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v napadnutom konaní:**

18. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie uvedeného práva označeným orgánom verejnej moci ešte mohlo trvať.

19. Už uvedené znamená, že ústavný súd pri skúmaní porušenia označených práv zohľadňuje aj to, či u sťažovateľa objektívne ide o odstránenie stavu právnej neistoty v jeho veci, pretože len v takom prípade možno uvažovať o ich porušení (IV. ÚS 226/04, IV. ÚS 202/2010). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02, IV. ÚS 103/07, III. ÚS 424/2018).

20. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že konanie vo veci žaloby bolo právoplatne skončené nadobudnutím právoplatnosti napadnutého rozsudku okresného súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu 28. januára 2021, pričom ústavná sťažnosť bola na ústavnom súde podaná až 30. marca 2023, teda v čase, keď k porušeniu označených práv sťažovateľa zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už nemohlo dochádzať, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde v súlade so svojou stabilnou judikatúrou odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

### **III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu:**

21. Z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (m. m. II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

22. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných

orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

23. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol v zmysle príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku preskúmaný v rámci odvolacieho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 6Co 137/2019, uplatňujúc princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd konštatuje absenciu svojej právomoci napadnutý rozsudok okresného súdu preskúmať.

24. Z ďalších zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ vzniesol v dovolacom konaní smerujúcom proti napadnutému rozsudku krajského súdu námietku existencie vady zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f) CSP a námietku nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP, pričom predostrel totožnú argumentáciu, akú predostrel v ústavnej sťažnosti (k tomu pozri námietky obsiahnuté v bode 5 tohto uznesenia).

25. Keďže v rámci uplatnenej dovolacej právomoci sa najvyšší súd sťažovateľom vznesenou dovolacou argumentáciou (totožnou s tou, ktorú predostiera v časti II ústavnej sťažnosti) zaoberal a rozhodol o nej, uvedené vylučuje právomoc ústavného súdu sa meritórne relevantnou časťou ústavnej sťažnosti zaoberať (obdobne IV. ÚS 468/2018).

26. Vzhľadom na uplatnenie princípu subsidiarity v konaní o ústavnej sťažnosti ústavný súd časť ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku okresného súdu a napadnutému rozsudku krajského súdu, ako aj postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

### **III.3. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:**

27. V úvode tejto časti rozhodnutia ústavný súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivé súdne konanie či právo na súdnu ochranu sa v civilnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za ktorých splnenia civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom vrátane dovolacích konaní (m. m. II. ÚS 581/2017).

28. Ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (IV. ÚS 198/2020).

29. Vzhľadom na už uvedené ambíciou ústavného súdu nie je hodnotiť, či sťažovateľom uplatnené námietky zakladajú prípustnosť a dôvodnosť dovolania, čo by bolo neprípustným zásahom do rozhodovacej autonómie dovolacieho súdu v otázke posudzovania prípustnosti dovolania (m. m. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016). Úlohou ústavného súdu je posúdiť napadnuté uznesenie

najvyššieho súdu z toho pohľadu, či závery v ňom uvedené zodpovedajú požiadavkám obsiahnutým v práve na spravodlivé súdne konanie, a teda či sú ústavne udržateľné (m. m. IV. ÚS 372/2020, IV. ÚS 197/2021).

30. Právo na súdnu ochranu či spravodlivý proces pritom zahŕňa taktiež právo na určitú kvalitu súdneho konania definovanú procesnými garanciami spravodlivého súdneho konania, ako sú požiadavky rešpektovania zásad kontradiktórnosti alebo rovnosti zbraní či právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorá má byť v konkrétnom prípade poskytnutá. Zásada spravodlivosti obsiahnutá v práve na spravodlivé súdne konanie, ktoré vyplýva z čl. 46 ods. 1 ústavy, totiž vyžaduje, aby súdy založili svoje rozhodnutia na dostatočných a právne relevantných dôvodoch zodpovedajúcich konkrétnym okolnostiam prerokúvanej veci (m. m. III. ÚS 305/08).

31. Notorieta plynúcou z rozhodovacej činnosti ústavného súdu je to, že ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

32. Sťažovateľ atakuje arbitrárnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu podľa názoru ústavného súdu celkom neopodstatnene.

33. V kontexte namietanej vady zmätočnosti sa dovolací súd dostatočným spôsobom zaoberal námietkami sťažovateľa, ktoré sú v podstatnom zhrnuté v bode 5 tohto uznesenia. Ústavne udržateľným je jeho záver k nedôvodnosti námietky o porušení zásady rovnosti zbraní založený na procesnej možnosti sťažovateľa ako žalovaného vyjadriť sa ku skutkovým a k právnym otázkam sporu, ako aj k procesnej možnosti navrhnúť doplnenie dokazovania, ktoré však sťažovateľ nevyužil (bod 6 tohto uznesenia).

34. Možnosť následnej realizácie procesných práv zo strany sťažovateľa je podstatnou aj pre záver o tom, že porušenie povinnosti okresného súdu v súvislosti s predbežným posúdením sporu a uvedením spornosti/nespornosti skutkových tvrdení nemohlo viesť k vade zmätočnosti a porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie (bod 7 tohto uznesenia). Ak z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že zmena predbežného právneho posúdenia súdom prvej inštancie v rámci príslušného prvoinštančného konania sporovú stranu nediskvalifikuje z možnosti uplatňovať svoje procesné práva priznané Civilným sporovým poriadkom v ďalšom konaní pred odvolacím súdom (m. m. IV. ÚS 374/2022), platí to aj v prípade, keď súd prvej inštancie predbežné právne posúdenie v rámci prvoinštančného konania neuvedie. Ani v tomto prípade totiž k odňatiu možnosti sporovej strany uplatňovať svoje procesné práva v ďalšom konaní v rámci odvolacieho konania nedochádza. Súčasťou už stabilnej judikatúry ústavného súdu je aj konštatovanie o tom, že ústavný súd posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhoveniu sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru,

že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Na podklade už uvedeného, predovšetkým berúc do úvahy možnosť sťažovateľa uplatňovať svoje procesné práva v ďalšom konaní pred odvolacím súdom, je potrebné aj túto argumentáciu sťažovateľa vyhodnotiť ako nedôvodnú vo vzťahu k ním namietanému porušeniu práv na súdnu ochranu, resp. spravodlivé súdne konanie.

35. Ústavne udržateľným spôsobom je vyhodnotená aj námietka sťažovateľa týkajúca sa hodnotenia dôkazu svedeckej výpovede, a to odkazom na uplatňovanie zásady voľného hodnotenia dôkazov, ktorej porušenie najvyšší súd nezistil. Podstatným pre záver o neprípustnosti a nedôvodnosti vady zmätočnosti na podklade uvedenej námietky je aj konštatovanie najvyššieho súdu o dostatočnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu v súvislosti s vierohodnosťou svedeckej výpovede, pričom úvahy odvolacieho súdu v tomto smere dovolací súd vyhodnotil ako dostatočné a logické.

36. Ani ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu k námietke o nedostatočnosti odôvodnenia napadnutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu nemá ústavný súd dôvod spochybňovať. Z bodu 9 tohto uznesenia vyplýva, že najvyšší súd sa náležitým spôsobom s prihliadnutím na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a ústavného súdu zaoberal splnením povinnosti vo veci konajúcich súdov vo svojich napadnutých rozhodnutiach jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, ako aj posúdiť najdôležitejšie argumenty vznesené sporovými stranami a uviesť dôvody na prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov (Kraska proti Švajčiarsku, sťažnosť č. 13942/88, rozsudok ESLP z 19. 4. 1993, bod 30; m. m. II. ÚS 410/06). Jeho závery preto nemožno považovať za ústavne neudržateľné či svojvoľné.

37. Napokon ani závery najvyššieho súdu o tom, že rozhodnutím v merite veci v rámci odvolacieho konania ešte pred rozhodnutím vo veci poplatkovej povinnosti za podané odvolanie nedošlo k založeniu prípustnosti a dôvodnosti vady zmätočnosti, nemožno považovať za také, ktoré by boli spôsobilé viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie. Samotným vecným prejednaním odvolania podaného sťažovateľom nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie, a to ani za situácie, že k takémuto prejednaní došlo ešte pred konečným rozhodnutím o poplatkovej povinnosti za podané odvolanie.

38. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom dovolacieho konania bola pohľadávka v sume 1 834 eur s príslušenstvom, t. j. v sume neprevyšujúcej zákonom stanovenú hranicu majetkového cenzu obmedzujúceho prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP (*ratione valoris*), odmietnutie dovolania podaného sťažovateľom z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci bolo výsledkom ústavne udržateľnej aplikácie § 422 ods. 1 písm. a) CSP (bod 11 tohto uznesenia).

39. Na podklade dosiaľ uvedeného a preskúmaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd v danom prípade postupoval v medziach svojej právomoci, dovolanie sťažovateľa riadne preskúmal, dospel pritom preskúmaním jednotlivých dovolacích námietok k ústavne udržateľnému záveru o ich neopodstatnenosti, resp. k ústavne udržateľnému záveru o neprípustnosti dovolania. Najvyšší súd v dôvodoch napadnutého uznesenia

odpovedá na východiskové námietky uplatnené v dovolaní sťažovateľom ústavne akceptovateľným spôsobom, pričom jeho odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení nemožno považovať za svojvoľné ani za zjavne neodôvodnené a nevyplýva z neho ani taká aplikácia príslušných procesnoprávnych a hmotnoprávnych noriem, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

40. Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd nezistil medzi námietkami sťažovateľa a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takú príčinnú súvislosť, ktorá by po prijatí relevantnej časti ústavnej sťažnosti odôvodňovala možnosť vyslovenia porušenia sťažovateľom označených práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že medzi obsahom základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, nie je taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí tejto časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala vysloviť ich porušenie. Z uvedených dôvodov ústavný súd relevantnú časť ústavnej sťažnosti odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

41. Už len pre úplnosť ústavný súd konštatuje k všeobecnej a ničím bližšie neodôvodnenej požiadavke sťažovateľa, aby sa ústavný súd obrátil na Súdny dvor so žiadosťou o vydanie stanoviska k porušeniu jeho práv, že takáto právomoc pre ústavný súd nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia. V súlade s § 61 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd konanie prerušiť, ak rozhodne, že požiada Súdny dvor o rozhodnutie o predbežnej otázke (nie o vydanie stanoviska) podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná. Z ústavnej sťažnosti a ani z príloh k nej priložených však nevyplývajú žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by takýto postup ústavného súdu odôvodňovali, pričom *prima facie* nie je naplnená ani základná požiadavka na uplatnenie takéhoto postupu, ktorou je, že v konkrétnych okolnostiach prejednávanej veci sa uplatňuje právo Európskej únie. Zo všetkých uvedených dôvodov je táto požiadavka sťažovateľa nedôvodná.

42. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uplatnenými stratilo svoje opodstatnenie.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 9. mája 2023**

**Miroslav Duriš**  
**predseda senátu**